

Handläggare
Anders Nordborg
Telefon: 08-50835196

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 20 juni 2023

Yttrande över remiss av Skrivelse om behovet av professionella ställföreträdare

Remiss från Kommunstyrelsen, KS 2023/193

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Bakgrund

Den 1 januari 2022 inrättades en förvaltarenhet i arbetsmarknadsnämndens förvaltningsorganisation. Detta mot bakgrund av att överförmyndarförvaltningen efterfrågat professionella ställföreträdare som kan förordnas för uppdrag som det inte är möjligt, eller lämpligt, att föreslå och rekrytera ideella ställföreträdare till. Det är komplexa ärenden där det exempelvis kan handla om att huvudmannen uppträder hotfullt, att uppdraget är mycket tidskrävande eller att det krävs särskilda kunskaper för att kunna fullgöra uppdraget.

Uppdrag som god man eller ställföreträdare är alltid personligt. Det är en fysisk person, som på förslag av överförmyndarförvaltningen som förordnas till uppdraget av tingsrätt. Det är inte möjligt att förordna en juridisk person som ställföreträdare.

Överförmyndarnämnden prövar föreslagna ställföreträdares lämplighet och utför tillsyn över befintliga ställföreträdare. Detta gäller alla ställföreträdare, oavsett om ställföreträdarna är ideella eller professionella.

Den upphandlingsform som valdes för upphandling av tjänster för förmedling av och stöd till ställföreträdare i Stockholms stad (AMF 2021/811) var ett så kallat dynamiskt inköpssystem (DIS). Det innebär att leverantören i ett första steg ska godkännas som leverantör. För varje uppdrag som omfattar en huvudman skickas en förfrågan ut där leverantören kan lämna anbud. Det finns inga garantier för ersättning eller att leverantören erhåller uppdrag.

Av upphandlings- och förfrågningsunderlag framgår att:

- a) ersättning ges till leverantören när de förmedlar kontakt till en ställföreträdare som, efter godkännande av

Överförmyndarnämnden, föreslås och förordnas som ställföreträdare av tingsrätt.

- b) ersättning utgår för att tillhandahålla stöd till ställföreträdare enligt ovan. Detta stöd kan exempelvis bestå av utbildning och kompetensutveckling, administration, redovisning samt juridisk och ekonomisk expertkompetens.

I Stockholms stads budget för 2023 fick nämnden i uppdrag att fasa ut uppdraget om förmedling av upphandlade ställföreträdare. Av budgeten framgår att: ”Stadens förvaltarenhet är viktig för att säkerställa att alla får hjälp och stöd. Arbetet för att alla som har rätt till ställföreträdare ska få sina behov tillgodosedda ska intensifieras. I takt med att förvaltarenheten åtar sig fler individer ska nämnden fasa ut avtalet om förmedling av ställföreträdare.”

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson (L) som ställer ett antal frågor om upphandlade tjänster för förmedling av ställföreträdare vid nämndens förvaltarenhet:

1. Varför väljer den rödgröna majoriteten att avbryta arbetet med en godkänd leverantör som besitter nödvändig språkkompetens?
2. Varför väljer majoriteten att helt förlita sig på egna ställföreträdare trots det stora antalet svåra ärenden?
3. Varför frångår majoriteten ingånget avtal och nekar ersättning till en godkänd leverantör som Förortsjuristerna?

Arbetsmarknadsförvaltningen besvarar frågorna i skrivelsen i den ordning som de ställs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Nedan följer arbetsmarknadsförvaltningens svar på frågorna i skrivelsen i den ordning som de ställs:

1. Varför väljer den rödgröna majoriteten att avbryta arbetet med en godkänd leverantör som besitter nödvändig språkkompetens?

Leverantören i fråga har efter förfrågningar lämnat anbud för uppdrag. Anbudet har inte antagits då de av leverantören föreslagna ställföreträdarna inte klarat den lämplighetskontroll som Överförmyndarnämnden genomför. Det är inte möjligt att på förhand avgöra vilka språk och vilken språklig kompetens en huvudman är i behov av i mötet med ställföreträdaren. Förvaltningens bedömning är

att huvudmans behov av språkstöd kan tillgodoses på andra sätt.

2. Varför väljer majoriteten att helt förlita sig på egna ställföreträdare trots det stora antalet svåra ärenden?

Rekrytering av personer till uppdrag som god man och ställföreträdare ansvarar Överförmyndarnämnden för.

Arbetsmarknadsnämnden redogör i ärendet (AMF 2022/297) om att anställa professionella ställföreträdare för den lagstiftning och praxis som ligger till grund för beslutet att anställa personer som professionella ställföreträdare. Förvaltarenheten ska hantera de komplexa uppdragen till en nivå där de kan återföras till överförmyndarförvaltningen för hantering av en ideell ställföreträdare alternativt att huvudmannen klarar sig själv.

Förvaltningen har hittills anställt fem professionella ställföreträdare och ytterligare tre är planerade att påbörja anställningar efter sommaren. Behov av att rekrytera ytterligare personal görs löpande och förvaltningen har planer och beredskap för fortsatt rekrytering. Detta beror i huvudsak på takten för inflöde av uppdrag och graden av komplexitet i ärendena. Intresset för tjänsterna har varit stort och många kvalificerade har sökt. Förvaltningens bedömning är att möjligheten att rekrytera till förvaltarenheten är goda.

De ställföreträdare som anställts representerar en bredd av kompetenser, erfarenheter och kunskap. Att bygga en verksamhet och organisation där delning av kunskap och kollegialt lärande är central för att säkerställa hög kvalitet i förhållande till huvudmännen och för att skapa goda förutsättningar för medarbetarna att klara de mycket komplexa uppdragen. Att bygga organisation, struktur och stöd för ställföreträdarna är också en viktig för att vara en attraktiv arbetsgivare där kvalificerade personer väljer att arbeta.

3. Varför frångår majoriteten ingånget avtal och nekar ersättning till en godkänd leverantör som Förortsjuristerna?

Ingen huvudman har förordnats en ställföreträdare som föreslagits av leverantören i fråga. Det inte har inte heller funnits ingångna avtal om att tillhandahålla stöd till ställföreträdare. Det framgår av upphandlings- och

förfrågningsunderlaget att det inte fanns några garantier för ersättning eller att leverantören erhåller uppdrag.

Förvaltningen har meddelat leverantören att, mot bakgrund av fullmäktiges uppdrag att fasa ut upphandlade leverantörer, kommer inga ytterligare förfrågningar om uppdrag att skickas ut.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Nordborg
Utvecklingschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Remiss av Skrivelse om behovet av professionella ställföreträdare, KS 2023/193

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2023-06-07
Anders Nordborg, Utvecklingschef	2023-06-07